

„De beeldhouwkunst, dat is de kunst der openingen en der welvingen”, zei Carpeaux’ groote navolger Rodin, en ook Polet bewerkt z’n stof met diepe openingen; hij maakt z’n menschbeelden als ’t ware uit gaten, met het doel zooveel mogelijk licht in het vlak aan te brengen, door middel van het licht-en-donker, een effect, dat men met meer recht plastisch dan picturaal kan noemen: de oudste schilderkunst drukt zich dan ook alleen uit met de haar eigen middelen van lijnen en vlakke kleuren.

Rodin heeft het verschil tusschen statische en dynamische plastiek met een voorbeeld veraanschouwelijkt: „Als ik de hand plat op een steen leg”, zei hij tot z’n leerlingen, „met de palm op het vlak, heb ik het oude, accentlooze relief; terwijl, als ik het zóó doe”, — hij steunde de hand met het gewricht op den steen en spreidde de vingers in de lucht, — de hand in de diepte verschijnt en valeur krijgt. Als een beeldhouwer het zoo doet, heeft hij genie. Dat wil in werkelijkheid slechts zeggen, dat hij zien kan.” Met andere woorden zegt Polet hetzelfde: „Een beeld moet geen argument tegen de ruimte zijn, maar het moet de massa’s, in contact met de ruimte er omheen, organiseren.” De vorm van het détail mag niet als zoodanig bestaan, hij moet opgaan in den vorm van het geheel. Deze theorie latend voor wat zij is, geeft Polet ons voorbeelden van wat hij zeggen wil, in z’n werken. Boeren en arbeiders; moeders met kinderen; vrouwelijke naaktfiguren: dat zijn de hoofdgroepen van gegevens waarin hij zich krachtig uit.

Volgens Polet zoeken wij in de kunst te veel het ooggenot, wij eischen dat zij ons een soort van romantisch paradijs schept, waar men een oogenblik uitrust van de harde werkelijkheid. Een figuur van een naakte vrouw, liggend in de smart van het baren; een andere vrouwelijk halffiguur, die iets Bacchantisch heeft en waarin het leven schijnt te beginnen, doen dan ook minder „aesthetisch” aan dan het reeds genoemde vrouwebeeld en dan het in het motief met de in de collectie-Kröller berustende groote steensculptuur verwante Eva-beeldjes. Er is hierin minder gezocht naar de schoonheid door den stijlvorm. Zij toonen geen trotsche klassieke schoonheid, maar menschenlijke tragiek, gezien in het licht van het medelijden. In weer een ander vrouwelijk halffiguurtje in brons werden de bewegingsrichtingen sterk aangeduid. Het rood en gouden ontwerp voor een grooter tuinbeeld van een moeder, die haar kind in haar breeden schoot wiegt, is nog niet uitgevoerd in een aesthetischer en duurzamer materiaal, evenmin als die andere „maternité”, waar de beschaduwde vorm van het gebogen hoofd der moeder zoo’n hooge gevoelswaarde heeft en zoo diep van beteekenis is. (Er was indertijd sprake van dat dit beeld den ingang van het Vondelpark zou versieren).

Voor al het laatste wekt dien gesloten indruk der massa, welke de grondslag is van elke monumentale werking. Maar omdat, zooals Rodin reeds tot z’n leerlingen zei, vereenvoudiging zonder détail slechts armoede